

## LAKIALOITE 32/2002 vp

### Laki luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

Kuljetuselinkeino on Suomen kaltaisessa maassa erittäin tärkeä, ja sen toimivuus on maallamme elinehto. Yksi osa tätä kokonaista kuljetusketjua maantieliikenteessä on kuljetusvälitys. Ennen 1990-luvun lamaa tekivät suuret kuljetusketjut sekä kuljetusliikkeet pääosan kuljetussovimuksista suoraan kuljetustenantajien kanssa. Tällaisia ketjuja olivat mm. Kaukokiito, Kiitolinja ja Transpoint. Usein tällaiset ketjut sopivat yrityksen kanssa kaikkien kuljetusten hoitamiseksi kokonaisvaltaisella sopimuksella.

Laman myötä kilpailu alalla kiristyi entisestään ja useita suuria kuljetusliikkeitä meni konkurssiin. Osa suurista kuljetusliikkeistä myi omia autojaan myös alihankkijoille. Samaan aikaan toteutettu liikennelupien vapauttaminen toi myös uusia yrittäjiä kilpailemaan pienenevistä markkinoista, mikä johtui myös osaltaan yhdistelmien koon suurentamisesta.

Tätä kilpailua hämmentämään ilmaantui myös aivan uusi ja kasvava joukko, eli kuljetusvälitystä hoitavat henkilöt. Usein näillä yksittäisillä henkilöillä tai yrityksillä ei ole minkäänlaista taloudellista riskiä tai vastuuta. Monesti tietämys hinnoittelusta on lähes arpapeliä, joka ei perustu mihinkään todelliseen tietämykseen kuljetusten kustannuksista. Välityksestä peritään muutama prosentti, jolla katetaan puhelin- ja työhuonekulut. Näitä välitysliikkeitä on syntynyt maahamme jatkuvasti lisää, ja niiden toimintatapa on kilpailla aina vain halvemmalla hinnalla tapahtuvalla kilpailulla. Valitettavasti

suomalaiset yritykset ovat menneet tähän mukaan, eikä kokonaisuutta aina oteta huomioon. Yksittäisiä pieniä kuljetusyrittäjiä kilpailutetaan jatkuvasti ja heille tarjotaan kuormia lähes huutokauppaan liittyvällä tavalla, jossa halvimmalla kuorman vievä saa keikan. Välittäjä saa aina rahansa, hänellä ei ole mitään riskiä.

Kuljetusyritysten toimintaa säädellään monenlaisilla laeilla ja asetuksilla. Liikenneministeriön asettama liikenneturvallisuustyöryhmä esitti kannanotossaan mm. harkittavaksi vastuun siirtämistä kuljetuksenantajille/-välittäjille ajo- ja lepoaikalaista rikkomisista. Tämä sekä monet muut asiat edellyttävät kuljetusvälitystä hoitavalta lakien hyvää tuntemusta. Tällä hetkellä näiltä välittäjiltä ei edellytetä minkäänlaista tietämystä kuljetusalan lakien kohdalla.

Konkurssien määrä kuljetusalanalla on ollut jälleen nousussa, ja kustannukset näistä jäävät tietenkin veronmaksajien maksettaviksi. Lähes kaikki konkurssit johtuvat liian halvalla tapahtuneesta kuljettamisesta. Hyödyn näistä halvoista hinnoista korjaa tietenkin kuljetuksen antaja, eli useimmiten teollisuus. Tätä tilannetta voisikin verrata eräänlaiseen kuljetustukeen, josta saavat tosin nauttia vain kaikkein röyhkeimmät kuljetuksenantajat.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
lisätään luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (342/1991) 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1350/2001, uusi 4 momentti seuraavasti:

3 §

Tämä laki tulee voimaan      päivänä      kuuta

*Liikennelupa*

— — — — —  
Kuljetusvälytystä saa harjoittaa vain, mikäli  
yrittäjällä on voimassa oleva kuljetuslupa ja au-  
to, millä hän harjoittaa kuljetustointa.

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2002

Tero Rönni /sd  
Risto Kuisma /sd  
Arto Seppälä /sd  
Harry Wallin /sd  
Susanna Rahkonen /sd  
Erkki Kanerva /sd  
Saara Karhu /sd  
Lauri Kähkönen /sd  
Pertti Turtiainen /vas  
Reijo Laitinen /sd

Valto Koski /sd  
Klaus Hellberg /sd  
Kari Rajamäki /sd  
Jukka Gustafsson /sd  
Matti Kangas /vas  
Pirkko Peltomo /sd  
Raimo Vistbacka /ps  
Esa Lahtela /sd  
Pia Viitanen /sd